

Eqqaamasinnaaneq puigortungornerlu

Puigortungornermi eqqaamasinnaaneq qanoq ippa?

Eqqaamalluarsinnaannginneq puigortungornermut ersiutit siulliit aalajangiisuulluinnartullu ilagaat. Puiguttornermik aallarniuteqarajuppoq, puigortungornerulli ajorsiatornera peqatigalugu eqqaamaniarneq ajornarsigaluttuinnartarluni. Eqqaamasaqarnerli sunaava, puigortungornermilu qanoq ililluni sanngiillisinneqartarpa?

Eqqaamasinnaanerit assigiinngitsut

Eqqaamasinnaaneq, pitsaanagerusinnaallunilu ajornerusinnaasoq, amerlasuunit ataasiinnaasorineqarpoq. Eqqaamasinnaanerli, assigiinngitsunik puigortungornermi annikinnerusumik annertunerusumilluunniit eqqorneqarsinnaasunik immikkoortortaqarpoq. Ilisimatusartut eqqaamasinnaaneq eqqaamasanut sumiiffimmut piffissamullu attuumasuteqartunut, ataatsimoorluni eqqaamasanik eqqaamasinnaanermut aamma ilisimaareqqissaarnagit ileqqunik eqqaamasinnaanermut immikkoortittarpaat.

Eqqaamasinnaaneq sumiiffimmut piffissamullu attuumassuteqartoq

Puigortungornermi, qaratsap ilaa ilikkagaqarsinnaanermut eqqaamasinnaanermullu pingaaruteqartoq, sunnerneqartarpoq. Eqqaamasat tassaniittut tassaapput, inuttut nammineq eqqaamasat immikkut itut, piffissamut sumiiffimmut attuumassuteqartut. Taakku tassaasinaapput qanittukut oqaloqatigiinnermik, nalunaarutisiamik imaluunniit radiomi TV-miluunniit nutaarsiassanik eqqaamannissinnaaneq.

Eqqaamasinnaaneq sumiiffimmut piffissamullu attuumassuteqartoq, nappaatip puigortungornerup (Alzheimerip) aallartinnerani tamatigungajak ajornerulersarpoq. Nappaammit ilaatigut ilikkagaqarsinnaanermut eqqaamasinaanermullu pingaaruteqartoq sunnerneqartarpoq.

Nappaatip ajorsiatornera peqatigalugu, qassinngornerunerata, ukiup suunerata, ernuttat qassinik ukioqarnerisa, Naalackersuisullu siulittaasuata qanoq ateqarnera nakkutigiuminaannerulersarput. Paasisutissat eqqaamasinnaasat 'nutarterneeruttarput'. Meeraanermi, inuusuttuunermi inersimaleqqaanermilu misigisat, eqqaamasatigut oqaloqatigiinnertigullu nangeqattaartuarneqartarmata, eqqaamasani sorlanilluarsimanerusarput.

Tamanna, suna pillugu nappaateqaleqqaanermi qanga pisimasut eqqaamasarannut, aatsaannuarli pisut tammartarnerannut nassuiaatissaavoq. Piffissalli ingerlanerani qanga pisunit eqqaamasat aamma tammariartulersarput. Eqqaamasinnaanerup sumiiffimmut piffissamullu attuumassuteqartup sanngiillinera, allani Alzheimerimik nappaateqalernermik kinguneqartanngitsuni, soorlu qaap tulliuulla nalaanni qaratsap immikkoortuini puigortungortuni, sianiutit nungujartornerannit, sajuttungornertut ittumik nassataqartumik puigortungortuni (Lewy body) imigassamillu ajornartorsiateqarsimasuni, aamma takuneqartarpoq.

Ataatsimoorluni eqqaamasanik eqqaamasinnaaneq:

Tassaavoq nalinginaasunik ilisimasaqarneq imaluunniit ilisimaarisaaqarneq. Taakku tassaapput oqaatsit atorsinnaasat, taaguutit nunarsuarlu pillugit ilisimasat nalinginnaasut. Oqaatsinik akunnaallisaaraluni qummut amnullu katiterinermi imaluunniit nallukattarnermi eqqaamasinnaaneq taanna atorineqartarpoq.

Eqqaamasinnaaneq puigortungornerlu

Ataatsimoorluni eqqaamasanik eqqamasinnaaneq, sumiiffimmut piffissamullu attuumassuteqartunik eqqaamasinnaanermiit, inummut namminermut piffissamullu attuumassuteqannginneruvoq, inuttullu nammineq eqqaamasanut taama annertutigisumik attuumassuteqarani. Atuakkanik atorniartarfittut ataatsimoorussatut imaluunniit ilisimasanut paasiniaanermi quppersakkatut ippoq.

Ilisimaareqqissaarnagit ileqqunik eqqaamasinnaaneq

Tassaavoq qanoq ililluni ulluinnarni nalinginnaasunik suliaqartarnermut, ilisimaareqqissaarnagit ileqqunik eqqaamasinnaaneq. Tassaasinnaapput nerisassiorneq, atisalersorneq imaluunniit pisuttuarneq.

Ilisimaareqqissaarnagit ileqqunik eqqaamasinnaaneq ileqqunik sungiusimasanillu tunngaveqakkajunneruvoq. Kamippaat qanoq singersorneqartarnerat misilillugu nassuiaruk. Oqarnerinnaq naammassisaqarnissamiit ajornannginnerusarpoq. Inuit ataasiakkaarlugit puigortungornerup ajorsiaortnera pillugu naliliinissaq aamma pingaaruteqarpoq.

Qanoq pisoqaraangat puigutuneq puigortungornermut ersiutaalersarpa?

Nalinginnaasumik puigutuneq puigortungornermilu eqqaamalluarsinnaannginneq qularnaatsumik immikkoortinneqarsinnaanngillat. Oqaatsip aalajangersimasup imaluunniit inuup aqqata eqqaasinnaasanninnera amerlanernit misigineqartarpoq. Imaluunniit pisiassanik allassimangitsunik puigorneq. Tamanna nalinginnaalluinnarpoq. Qanigisalli ikinngutillu aqqi eqqaasinnaanngikkaanni, imaluunniit ullaap tungaani ippassarluunniit sulerisimaneq eqqaamasinnaanngivikkaanni, tamanna arlaannik ajortoqarneranut ersiutaasinnaavoq.

